

ПРОТИДІЯ ВІДМИВАННЮ КОШТІВ ЗДОБУТИХ ЗЛОЧИННИМ ШЛЯХОМ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Сіроштан Вікторія Вікторівна, курсант навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: доцент кафедри економічної безпеки навчально-наукового інституту підготовки кадрів кримінальної міліції Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук *Томма Р.П.*

Економічне зростання сучасного суспільства нерозривно пов'язане із запобіганням різноманітних загроз, які особливо набувають свого поширення у період реформування економічної системи. Серед різноманітних загроз набули поширення складні та небезпечні для нашої держави соціально-економічні явища, такі як: тіньова економіка і особливо її кримінальна складова, організована злочинність з її проникненням у систему економічних відносин, корупція на всіх шаблях державного управління, «втеча» капіталу за кордон за наявності дефіциту інвестиційних ресурсів.

Серед цих загроз особливе місце посідає відмивання коштів. Так як у зв'язку з активним розвитком фінансової системи, технологічним удосконаленням здійснення фінансових операцій, проникненням транснаціональної злочинності, проблема відмивання коштів набуває глобального характеру.

На даний час розвиток світової фінансової системи набуває все більше обертів, постійно удосконалюються існуючі та виникають нові технології, що дозволяють все швидше проводити фінансові операції і у зв'язку з цим проблема відмивання коштів набула глобальних масштабів. Саме тому в розвинутих країнах боротьба з відмиванням коштів виділена в окремий напрямок діяльності в рамках загальної концепції заходів з протидії міжнародній організованій злочинності.

Процес легалізації брудних коштів являє собою складну схему послідовних дій, спрямованих на заплутування істинних джерел кримінальних капіталів завдяки трансформації одних активів в інші шляхом численних та різноманітних фінансових операцій. Варто зазначити, що власне операції з відмивання — це, як правило, легальні фінансові операції, але злочинним є походження коштів, що в них використовуються.

Для кожної держави питання боротьби з відмиванням є питанням національної безпеки. Відмивання коштів — не лише кримінально карне діяння, але й системна загроза для фінансових ринків і в цілому для корпоративного сектора.

Сучасні масштаби можливостей тих, хто професійно займається відмиванням грошей, необмежені. Саме тому непросте завдання з протистояння небезпеці, пов'язаній з відмиванням, постає як перед

правоохоронними та іншими контролюючими органами, так і перед фінансовими установами.

Об'єктом дослідження є відмивання коштів, як елемент економічної безпеки та кримінально каране діяння.

Предметом дослідження виступають саме ті основні напрями, способи та методи протидії відмиванню коштів.

Серед загроз економічній безпеці виділяють таку як тіньова економіка, складовою якої є відмивання (легалізація) доходів одержаних злочинним шляхом.

Відмивання коштів – це негативне соціально-економічне явище, основою якого є приховування незаконного походження доходів, спотворення інформації про доходи їхнього походження, місцезнаходження, розташування, рух, дійсну належність та права власності на такі доходи, а також надання їм у будь-яких формах правомірного вигляду, коли особи відомо, що ці матеріальні блага є доходами отриманими незаконним шляхом, а також інші дії, прямо або опосередковано пов'язані з оформленням правомірності фактичних відносин володіння, користування, розповсюдження доходами або з приховуванням їх незаконного походження.

Відповідно щодо протидії цьому явищу існує низка нормативно правових актів, які регулюють діяльність у цій сфері, визначають правовий статус органів, що протидіють відмиванню (легалізації) коштів; визначають коло повноважень посадових осіб; взаємодію між органами державної влади; міжнародну взаємодію; систему засобів і заходів протидії даному явищу. Базисна роль щодо формування українського законодавства належить міжнародним угодам, конвенціям, що були ратифіковані Верховною Радою України. Особлива роль, як базового закону належить Закону України « Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом».

Розроблено комплекс заходів, які здійснюються з метою протидії відмиванню коштів. Їх можна розглядати як на міжнародному, макроекономічному та галузевому рівні. При реалізації їх можна досягти ефективного результату, але на мій погляд потрібно внести деякі поправки.

На міжнародному рівні слід відреагувати на діяльність офшорних банків законодавчо визначити їх діяльність, статус. У офшорних банках не існує обмежень щодо перелічень грошових коштів, вкладів, не перевіряються необхідні документи щодо осіб, які відкривають рахунки, здійснюють певні банківські операції; не перевіряється діяльність цих осіб; що є перешкодою для органів, які здійснюють боротьбу з даним видом злочину, вони не можуть отримати необхідну інформацію яка їх цікавить у даній справі для подальшого розслідування і притягнення до відповідальності винних.